

**PARLEMENTAIRE ASSEMBLEE  
VAN DE  
RAAD VAN EUROPA**

—  
**BELGISCHE DELEGATIE**  
—

**Verslag van het eerste gedeelte van de Gewone zitting van de  
Parlementaire Assemblée van de Raad van Europa  
Straatsburg, 21-25 januari 2008**

**Opening van het eerste gedeelte van de Gewone zitting van 2008**

Bij de opening van de winterzitting te Straatsburg heeft de Assemblée de Spaanse socialist, de h. Lluís Maria de Puig, als nieuwe Voorzitter verkozen verklaard.

De h. de Puig volgt de h. René van der Linden (Nederland, PPE/DC) op als 24e Voorzitter van de Assemblée sinds haar oprichting in 1949.

Volgens het nieuwe reglement van de Assemblée kan het eenjarige mandaat van voorzitter slechts eenmaal vernieuwd worden.

De Assemblée heeft eveneens negentien van haar twintig Ondervoorzitters verkozen volgens een systeem van zeteltoewijzing bij toerbeurt. Voor België werd *senator Paul Wille* als Ondervoorzitter verkozen.

**Activiteitenverslag van het Bureau van de Assemblée en van de Permanente Commissie**

Naar aanleiding van het debat over de activiteiten van het Bureau van de Assemblée, heeft *senator Luc Van den Brande*, verslaggever van de *ad hoc commissie* voor de waarneming van de wetgevende verkiezingen in Rusland, eerst en vooral de centrale verkiezingscommissie geloofd voor de correcte organisatie van de legislatieve verkiezingen van 2 december 2007.

Volgens de delegatie van de Parlementaire Assemblée van de Raad van Europa en van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) waren het vrije verkiezingen in termen van verscheidenheid van stemmogelijkheden, maar waren zij niet eerlijk en rechtvaardig volgens de normen van de Raad van Europa.

Hij is ingegaan op een aantal problemen, zoals de nauwe betrokkenheid van de huidige president, het ongerechtvaardigd gebruik van administratieve middelen, de vrije toegang tot de media en de prohibatieve drempel van 7% voor een partij om te kunnen zetelen in de Doema.

De spreker heeft erop gewezen dat de Assemblée het pad van de opening wil bewandelen, en niet dat van de uitsluiting. Volgens hem heeft Europa Rusland nodig, zoals Rusland ook Europa nodig heeft. Hij heeft onderstreept dat de Assemblée de nieuwe Doema wil helpen om de verkiezingen beter te organiseren. De verslaggever hoopt dat bij de presidentsverkiezingen van maart de twistpunten kunnen weggewerkt worden.

### **Ontwikkelingen inzake het toekomstig statuut van Kosovo (Resolutie 1595 en aanbeveling 1822)**

De Assemblee beschouwt de oplossing voor het toekomstig statuut van Kosovo als een fundamenteel element om op lange termijn de vrede en stabiliteit in Europa te verzekeren.

De Assemblee betreurt het dat er in dit stadium nog geen enkele wederzijds aanvaardbare oplossing werd gevonden. Voor haar moeten er andere middelen overwogen worden om de onderhandelingen voort te zetten op basis van Resolutie 1244 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties. Zij nodigt de Lidstaten van de Veiligheidsraad uit al het mogelijke te doen om hun huidige meningsverschillen bij te leggen om zo te kunnen komen tot een compromis, om te vermijden dat Kosovo in een kruitvat verandert en op termijn een bevroren conflict wordt in de Balkan.

Volgens de Assemblee valt het tussen de mogelijke scenario's niet uit te sluiten dat de Assemblee van Kosovo beslist om terug te vallen op een eenzijdige onafhankelijkheidsverklaring.

De Assemblee vraagt aan haar Lidstaten die eveneens lid zijn van de EU om alles in het werk te stellen om een gemeenschappelijk standpunt in te nemen inzake de kwestie van de toekomst van Kosovo, alsook inzake de aan te nemen houding bij een eventuele unilaterale onafhankelijkheidsverklaring.

De Assemblee nodigt de betrokken partijen tevens uit om hun optreden op een verantwoorde manier voort te zetten, om hun verbintenissen inzake het behoud van vrede en dialoog in alle omstandigheden na te leven en om zich te onthouden van enige vorm van aanzet tot geweld.

Welke oplossing er ook gevonden wordt, voor de Assemblee moet Kosovo een multi-etnische ruimte zijn die veilig is voor zij die er leven, en waarin de normen van de Raad van Europa inzake bescherming van de mensenrechten ten volle worden toegepast.

### **Mededeling van de h. Terry Davis, Secretaris-generaal van de Raad van Europa, over de toestand van de Raad van Europa**

Tijdens zijn toespraak tot de Assemblee heeft de Secretaris-generaal, de h. Terry Davis, verklaard dat de Raad van Europa een werkruimte is waar de regeringen juridisch dwingende verbintenissen aanvaarden en zich op vrijwillige basis onderwerpen aan een uiterst nauwkeurige opvolging van de naleving van hun verbintenissen.

*Senator Paul Wille* heeft de Secretaris-generaal ondervraagd over zijn strategische visie om in de komende jaren aan de Raad van Europa de nodige financiële middelen te geven voor de uitvoering van de beslissingen genomen tijdens de Derde Top in Warschau in mei 1995. Hij wou weten of de Secretaris-generaal de bedoeling heeft om de handelen in het belang van de Raad van Europa, dan wel of hij zich tevreden zal stellen met het volgen van de instructies van de Lidstaten, die neerkomen op een "nulgroei", waarbij hij zelfs niet zal trachten een meer ambitieuze benadering na te streven. Hij heeft hem eraan herinnerd dat hij verkozen werd door de Assemblee, en niet door de regeringen, en dat hij de plicht heeft om de rol en de plaats van de Raad van Europa te verdedigen, en niet hem te begraven.

In zijn antwoord heeft de Secretaris-generaal erkend dat hij werd verkozen door de Assemblee, met de precisering dat hij zijn instructies krijgt van het Ministercomité.

Hij heeft doen opmerken dat een meerderheid van de afgevaardigden van de ministers elke verhoging in reële termen van de bijdragen van hun regeringen weigeren, en dat slechts enkele regeringen een verhoging van het budget steunen op voorwaarde dat die gericht is op het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en op de Commissaris voor de Rechten van de Mens. Een klein aantal kan enkel een nominale nulgroei aanvaarden en een aantal willen zelfs de budgettaire dotatie van de Assemblee verminderen. Volgens hem heeft het Ministercomité steeds een consensus ter zake nagestreefd.

Vermits hij momenteel verschillende voorstellen aan het voorbereiden is met het oog op de volgende begroting van de Assemblee, heeft hij de h. Wille uitgenodigd voor een onderhoud.

Op de vraag van *senator Luc Van den Brande* betreffende het belang van de verdragen van de Raad van Europa, heeft de Secretaris-generaal geantwoord dat hij heeft willen drukken op de noodzaak om de verdragen te verbeteren, alsook op het feit dat er zo'n 200 verdragen van de Raad van Europa zijn, waarvan sommige niet worden toegepast en andere slechts geratificeerd werden door een klein aantal landen. Hij heeft verduidelijkt dat zijn idee erin bestaat de verdragen opnieuw te bekijken en zich toe te spitsen op de belangrijkste. Hijzelf hecht veel belang aan de verdragen inzake de mensenhandel, de strijd tegen terrorisme en de strijd tegen cybercriminaliteit.

### **Klimaatopwarming en milieurampen (Aanbeveling 1823)**

De Assemblee vertrekt van de vaststelling dat de klimaatopwarming meer en meer milieurampen met zich meebrengt, waarvan de gevolgen desastreus zijn voor de natuurlijke en menselijke omgeving in de hele wereld.

Europa zal niet gespaard blijven van klimaatveranderingen die worden veroorzaakt door de opwarming van de aarde. Europa zal, zoals de rest van de planeet, waarschijnlijk te maken krijgen met een stijging van de temperaturen en met extreme klimaatfenomenen zoals hitte, onweer, droogte, smelten van ijskappen, overstromingen en stijging van het zeeniveau en andere rampen.

De Assemblee meent dat het antwoord wereldomvattend moet zijn en moet berusten op een gedeeld begrip van de doelstellingen op lange termijn en op een akkoord inzake het actiekader.

Zij nodigt de Lidstaten en waarnemers van de Raad van Europa uit om hun activiteiten op Europees en op wereldniveau te coördineren, alsook om de klimaatveranderingen te integreren in hun sectoraal beleid, meer bepaald inzake ruimtelijke ordening, het beheer van grondstoffen en water, de bestemming van de gronden en het landbouwbeleid, met name de bosbouw en de oogstorganisatie, om zo het hoofd te kunnen bieden aan de bedreigingen van overstromingen en droogte.

Zij nodigt hen tevens uit om duidelijke verbintenissen aan te gaan voor de vermindering van de gasuitstoot met broeikaseffect door het vastleggen van een bindende doelstelling van een vermindering van 20% à 30% van de CO<sub>2</sub>-uitstoot tegen 2020, om de ontbossing tegen te gaan en om hernieuwbare energie te gebruiken.

### **Bescherming van het milieu in het noordpoolgebied (Resolutie 1596)**

Het noordpoolgebied is uitzonderlijk door haar geografische ligging en door het geheel van milieuomstandigheden kenmerkend voor de regio. Het gebied vervult een sleutelpositie in het fysische, chemische en biologische evenwicht van de planeet.

De regio, die uiterst gevoelig is voor klimaatveranderingen, wordt door de onderzoekers beschouwd als een eerste indicator van toekomstige klimaatveranderingen over de hele planeet. Bovendien is het gebied bijzonder rijk aan natuurlijke rijkdommen (mineralen, gas, petroleum en vis).

De Assemblee onderstreept dat het uiterst gevoelige leefmilieu van het noordpoolgebied een bijzondere bescherming vereist voor het behoud van de biologische diversiteit en de specifieke land- en zee-ecosystemen die de regio kenmerken.

De Assemblee benadrukt tevens dat de intensieve economische ontwikkeling in de noordpoolregio de uitwerking en de toepassing vereisen van een strategie en van specifieke programma's ter vrijwaring van het behoud van een leefmilieu dat gunstig is voor het menselijk leven en de vele plant- en diersoorten eigen aan de regio.

De Assemblee is ervan overtuigd dat er gezamenlijke inspanningen en acties nodig zijn om een economische ontwikkeling, die gunstig is voor alle Staten, in de regio te kunnen verzoenen met het behoud van het milieu in de noordpoolregio.

In dat opzicht nodigt zij de Lidstaten uit om hun internationale samenwerking te ontwikkelen, meer bepaald in het raam van de Euro-Arctische Raad voor de Barentssee en van bestaande bilaterale akkoorden, om zo gemeenschappelijke en bilaterale acties uit te werken ter bescherming van het leefmilieu van de Noordpool.

### **Zwarte lijsten van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties en van de Europese Unie (Resolutie 1597 en aanbeveling 1824)**

De Assemblee meent dat het terrorisme efficiënt moet en kan bestreden worden met middelen die de mensenrechten en de Rechtsstaat volledig eerbiedigen.

Zij is van mening dat internationale instellingen, zoals de Verenigde Naties en de Europese Unie, in dat opzicht een model zouden moeten zijn voor de Staten, en dat met het oog op hun eigen geloofwaardigheid en die van de strijd tegen het terrorisme in het algemeen.

Volgens de Assemblee zijn over het algemeen de "slimme" sancties gericht tegen bepaalde personen of groepen ("zwarte lijsten") uitgevaardigd door de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties en door de Raad van de EU, te verkiezen boven de algemene sancties uitgevaardigd tegen Staten, die veelal nefaste gevolgen hebben voor zwakke bevolkingsgroepen. De "slimme" sancties (zoals de beperking op verplaatsingen of de bevrozing van bezittingen) treffen immers enkel de personen die persoonlijk verantwoordelijk geacht worden.

Vermits de "slimme" sancties een rechtstreekse invloed hebben op de fundamentele individuele rechten, zoals de vrijheid van beweging en de bescherming van de eigendom, moet de toepassing ervan een aantal minimumnormen naleven inzake procedure en juridische zekerheid, en dat overeenkomstig het Europees Verdrag voor de Mensenrechten en de instrumenten van de Verenigde Naties inzake de mensenrechten. De Assemblee stelt evenwel vast dat de procedures die momenteel worden gebruikt door de Verenigde Staten en de EU ver onder de normen blijven.

De Assemblee roept de Lidstaten van de Raad van Europa dan ook op om hun invloed binnen de Verenigde Naties en de EU aan te wenden om de procedures te verbeteren inzake de toepassing van de sancties in de twee instellingen met het oog op de eerbiediging van de mensenrechten en van de Rechtsstaat.

## **Externe relaties van de Parlementaire Assemblee**

### **- Verstevenigen van de samenwerking met de Maghreb-landen (Resolutie 1598 en aanbeveling 1825)**

De Assemblee heeft steeds gestreefd naar de bevordering van de waarden van de Raad van Europa in gebieden over de grenzen, meer bepaald in de drie Maghreb-landen, zijnde Algerije, Tunesië en Marokko, die zij beschouwt als voorkeurspartners en als pijlers van de stabiliteit in de euro-mediterrane regio.

De Assemblee meent dat er voor vele onderwerpen, zoals terrorisme, de dialoog van de godsdiensten en de culturen, de economische ontwikkeling en de immigratie, globale antwoorden moeten gevonden worden, zowel ten noorden als ten zuiden van de Middellandse Zee.

De Assemblee doet opmerken dat de drie landen allemaal voorstander zijn van een versteviging van de relaties met Europa en met de Raad van Europa. Zij stelt vast dat die landen tijdens de voorbije jaren vooruitgang boekten en vele hervormingen doorvoerden inzake democratie, Rechtsstaat en mensenrechten. Bovendien zijn zij sterk geëngageerd in de interreligieuze en culturele dialoog.

Ook al verschilt de situatie van land tot land, toch stipt de Assemblee gemeenschappelijke problemen aan zoals de inbreuk op openbare en politieke vrijheden, het gebrek aan onafhankelijkheid van de justitie en het blijven voortbestaan van het radicale islamisme.

De Assemblee is tevreden met de verschillende samenwerkingsvormen die reeds bestaan met de Raad van Europa, meer bepaald met de Commissie van Venetië, en nodigt uit tot een versteviging van die samenwerking.

Tot slot is de Assemblee vastbesloten de samenwerking met de parlementen van de drie Maghreb-landen te ontwikkelen, door regelmatig parlementaire delegaties uit te nodigen om deel te nemen aan haar werkzaamheden.

### **- De situatie in de Republieken van Centraal-Azië (Resolutie 1599 en aanbeveling 1826)**

De Assemblee meent dat Centraal-Azië, als buurgebied van de Raad van Europa, van toenemend belang is voor Europa en met haar een aantal gemeenschappelijke problemen deelt.

De resolutie en de aanbeveling handelen over vier landen in de regio: Kirgizstan, Tadzjikistan, Turkmenistan en Oezbekistan (Kazakstan wordt in een afzonderlijk verslag behandeld). De Assemblee vertrekt van de vaststelling dat al die landen verklaard hebben dat hun strategische doelstelling de hervorming is tot vrije democratische samenlevingen, maar dat het overgangsproces gemengde resultaten heeft, gaande van beperkte vooruitgang tot mislukkingen.

Al is de situatie verschillend van land tot land, toch merkt de Assemblee problemen op die gemeenschappelijk zijn aan de gehele regio, zoals de slechte democratische prestaties, de schending op grote schaal van de mensenrechten en het slecht bestuur. Volgens de Assemblee houden deze mislukkingen een reëel risico in van sociale explosie, politieke ineenstorting en opflakkingen van geweld.

Om die gang van zaken te vermijden, roept de Assemblee de overheden van de Staten van Centraal-Azië op om zich dringend te verbinden tot hervormingen gericht op een goed bestuur, de modernisering van de instellingen en de politieke liberalisering, waarbij de klemtoon ligt op de democratie, de eerbiediging van de mensenrechten en de Rechtsstaat.

De Assemblee stelt voor dat de Raad van Europa, samen met de EU en de OVSE, zou ijveren voor de stabiliteit en democratische hervormingen in Centraal-Azië, en haar ervaring op het vlak van democratische overgang zou delen met de landen van de regio.

#### **- De Raad van Europa en zijn Waarnemers\*: huidige situatie en perspectieven (Resolutie 1600 en aanbeveling 1827)**

Het statuut van waarnemer berust op het idee om een samenwerkingskader te creëren met Staten die, ook al zijn zij geen lid van de Raad van Europa, toch zijn idealen en waarden delen. Sinds 1993 is elke Staat die de principes van democratie, mensenrechten en de Rechtsstaat naleeft, uitgenodigd tot het aanvragen van dit statuut, dat tot nu toe werd verkregen door de Verenigde Staten, Canada, Japan en Mexico.

De Assemblee stelt evenwel vast dat het huidige kader gebaseerd op de Statutaire resolutie (93) 26 geen enkele officiële verbintenis inhoudt vanwege de waarnemers en geen enkele opvolgingsprocedure instelt. Zij zijn niet juridisch gebonden door de specifieke normen vermeld in het Statuut van de Raad van Europa. Die situatie geeft aanleiding tot misverstanden, meer bepaald met de Verenigde Staten en Japan, over de doodstraf.

De Assemblee stelt dan ook een herziening voor van de Statutaire resolutie (93) 26 betreffende toekomstige aanvragen voor het statuut van waarnemer, zodat zij specifieke normen zou bevatten, alsook officiële verbintenissen en een opvolgingsprocedure.

De Assemblee stelt eveneens een reeks maatregelen voor, zowel op intergouvernementeel als op parlementair vlak, om de voorwaarden te bepalen voor een betere samenwerking met de waarnemers, door de mogelijkheden uit te breiden en door hun verbintenissen ten opzichte van de gemeenschappelijke waarden te verstevigen.

(\*) - De Heilige Stoel heeft in 1970 het statuut van waarnemer bij de Raad van Europa verkregen vooraleer er officiële bepalingen bestonden.

- Vier Staten hebben het statuut van waarnemer bij de Raad van Europa verkregen overeenkomstig de Statutaire resolutie (93) 26: de *Verenigde Staten van Amerika* (december 1995), *Canada* (april 1996), *Japan* (november 1996) en *Mexico* (december 1999).

- De parlementen van drie Staten hebben het statuut van parlementair waarnemer bij de Assemblee verworven. De *Israëlische Knesset* heeft het statuut verkregen in 1957 op een adhocbasis, voor de officiële goedkeuring door de Assemblee in 1961. Het statuut van parlementair waarnemer van *Canada* (sinds 1997) en van *Mexico* (sinds 1999) is gebaseerd op artikel 60 van het Reglement van de Assemblee.

#### **Procedurerichtlijnen over de rechten en plichten van de oppositie in een democratisch parlement (Richtlijn 1601)**

Voor de Assemblee is het bestaan van een actieve en verantwoordelijke oppositie van essentieel belang in een pluralistische democratie. Door kritiek te leveren op het regeringswerk en door politieke alternatieven voor te stellen, maakt de oppositie een doorzichtig en efficiënt beheer van de staatszaken mogelijk, alsook een verhoging van het vertrouwen van de burgers in de openbare instellingen.

Van hun kant zouden de oppositieleiden blijf moeten geven van politieke rijpheid en hun invloed moeten aanwenden om de goede werking van het Parlement in zijn geheel te verhogen. Zij zouden zich dus niet enkel mogen beperken tot het leveren van kritiek.

De Assemblee stelt vast dat de oppositie niet in alle Lidstaten van de Raad van Europa op dezelfde manier behandeld wordt. Het kan gaan van een informele erkenning in het interne reglement van het Parlement tot een formele erkenning in de Grondwet.

In haar resolutie voorziet de Assemblee richtlijnen over de rechten en plichten van de oppositie in een democratisch parlement. Door de richtlijnen kan de oppositie waken over het optreden van de regering, deelnemen aan de wetgevende werkzaamheden en aan het toezicht op de grondwettelijkheid van de parlementaire teksten.

De nationale parlementen worden uitgenodigd om zich te laten inspireren door de voorgestelde richtlijnen bij de actualisering of de wijziging van hun interne reglementen. Er wordt tevens aan de Lidstaten gevraagd om de richtlijnen in overweging te nemen wanneer zij eraan denken hun democratische instellingen, zoals hun parlementen, aan te passen aan de vereisten van een moderne samenleving.

In zijn uiteenzetting heeft *senator Karim Van Overmeire*, rapporteur voor de Commissie reglement en immuniteiten, doen opmerken dat de meeste landen een parlement hebben, maar dat enkel democratieën een goed georganiseerde oppositie hebben. Hij heeft onderstreept dat de kracht van een democratie kan gemeten worden aan het aantal middelen waarover de oppositie beschikt. Volgens hem is de oppositie noodzakelijk voor het politieke leven door de vragen die zij stelt en de kritiek die zij uit, draagt de oppositie bij tot de transparantie en de efficiëntie van het bestuur, en verhoogt zij het vertrouwen van de burgers in hun instellingen en hun parlement.

De rapporteur verklaarde dat hij zich toegespitst heeft op de oppositie binnen democratische parlementen. Hij heeft benadrukt dat het niet de bedoeling is van de resolutie om een eenvormige lijst van rechten en plichten uit te werken, vermits het evident is dat de verschillende landen verschillende situaties kennen in functie van hun politieke traditie. Volgens hem is het noodzakelijk die diversiteit te eerbiedigen: de verschillen mogen geen belemmering vormen, in tegendeel, zij vormen de rijkdom van de Assemblee. Wat ook het model is, volgens de spreker moet de oppositie over voldoende middelen kunnen beschikken om haar taken te kunnen vervullen en de mogelijkheid hebben om zich vrij en zelfstandig te kunnen uitdrukken, zelfs indien haar standpunt de meerderheid niet bevalt. Volgens hem moet de oppositie de mogelijkheid hebben het regeringswerk te controleren. Hij heeft doen opmerken dat het onaanvaardbaar is dat de regels na de verkiezingen gewijzigd worden, zodat er rechten aan parlementsleden worden ontnomen, hetgeen in het verleden in België gebeurd is.

Hij heeft tot slot doen opmerken dat de resolutie ook handelt over de plichten van de oppositie: haar leden mogen geen misbruik maken van rechten en voorrechten, zij hebben ook de plicht om te werken op een constructieve en verantwoorde wijze.

### **Verdwijning van pasgeborenen voor illegale adoptie in Europa (Aanbeveling 1828)**

De Assemblee onderstreept dat de internationale adoptie de allerlaatste optie moet zijn. Zij herinnert eraan dat het de bedoeling is van de internationale adoptie dat het kind een moeder en vader vindt met eerbiediging van zijn rechten, en niet dat buitenlandse ouders ten koste van alles hun kinddroom kunnen verwezenlijken. Zij herhaalt het principe dat er geen recht op een kind kan bestaan.

De Assemblee stelt evenwel vast dat er in elk land verschillende verplichtingen en wetten bestaan betreffende de adoptie, en dat het kind meer en meer het voorwerp is van een echte markt geregeld door winstbejag, ten nadele van arme landen.

Zij veroordeelt het gebruik van parallelle circuits, alsook de handel in kinderen, die meer bepaald veroorzaakt worden door het ontbreken van regels inzake de burgerlijke stand.

De Assemblee pleit dan ook voor de oprichting van een eenvormige ruimte met dezelfde regels inzake adoptie, om te vermijden dat er afwijkingen in het leven geroepen worden die tegenstrijdig zijn met het belang van het kind. Zij wenst verder ook dat de regeringen een opvolgingsprocedure zouden uitwerken door middel van regelmatige post-adoptie-verslagen.

De Assemblee stelt onder meer voor om het Verdrag inzake internationale adoptie van kinderen te herzien, waarbij het belang en de rechten van de kinderen voor ogen worden gehouden, om zo te komen tot de harmonisatie en een versoepeling van de regels inzake adoptie.

Zij raadt de Lidstaten tevens aan om, indien dit nog niet gebeurd is, hun familierecht en strafrecht te wijzigen teneinde kinderhandel en illegale adopties te vermijden en te straffen.

### **De noodzaak van het behoud van het Europees sportmodel (Resolutie 1602)**

De Assemblee doet opmerken dat zij op doorslaggevende wijze heeft bijgedragen tot de verdediging van de waarden van de Raad van Europa: democratie, mensenrechten, de Rechtsstaat en de eerbiediging van de culturele diversiteit. Die waarden staan ook centraal bij de organisatie van de sport in Europa, hetgeen gewoonlijk het “Europees sportmodel” genoemd wordt.

De Assemblee meent dat het model diep verankerd is in het Europese middenveld en de uitdrukking is van de Europese cultuur en houding ten opzichte van de sportwaarden. Volgens de Assemblee gaat het om een democratisch model dat ervoor zorgt dat de sport open blijft voor iedereen, en dat gebaseerd is op de twee samengaande principes van financiële solidariteit en openheid van de wedstrijden.

De Assemblee stelt evenwel vast dat de ontwikkeling zonder weerga van de economische dimensie in bepaalde professionele sporttakken - meer bepaald door de uitzendrechten van de TV - het Europees sportmodel in gevaar brengt.

Voor de vrijwaring van de belangen van de sport, alsook van de positieve invloed ervan op de samenleving, zowel op amateuristisch als op professioneel vlak, nodigt de Assemblee de regeringen van de Lidstaten uit om het Europees sportmodel te steunen, om de specificiteit van de sport te erkennen en om de autonomie van de sportfederaties te beschermen.

De Assemblee nodigt de Europese sportorganisaties tevens uit om samen te werken met alle betrokken partijen in hun respectieve sporttakken om zo het Europees sportmodel te behouden en te verstevigen.

### **Naleving van de verplichtingen en verbintenissen van Georgië \* (Resolutie 1603)**

De Assemblee betreurt de evenementen die voorafgegaan zijn aan de vervroegde verkiezingen van 5 januari 2008, meer bepaald de gewelddadige uiteendrijving van de vreedzame betogingen en de beslissing om de noodtoestand uit te roepen. Zij is evenwel tevreden vast te stellen dat de verkiezingen zelf voor de eerste keer gekenmerkt werden door een echte mededinging en dat zij aan het Georgische volk de mogelijkheid hebben gegeven uit te komen voor hun politieke keuzes.

De Assemblee wil nu alle politieke mogelijkheden in Georgië oproepen tot dringende goedkeuring van het officiële resultaat van de verkiezingen, die volgens de internationale waarnemers conform de meeste internationale normen zijn verlopen.

De Assemblee verklaart dat het nu aan de recent verkozen President is om alles in het werk te stellen voor het verstevigen van de democratische vrijheden in Georgië, voor het vinden van een consensus en voor het aangaan van een constructieve dialoog met de kiezers die niet voor hem hebben gestemd. De nieuwe President zou ook de klemtoon moeten leggen op de armoede en andere sociale kwesties die verontrustend zijn in de ogen van vele Georgiërs. De Assemblee herhaalt haar overtuiging dat de Georgische democratie een sterk systeem nodig heeft, en stelt dan ook de uitwerking in het vooruitzicht van degelijke instellingen, een onafhankelijke en onpartijdige justitie, een professionele openbare administratie en een gezonde politieke cultuur.

De Assemblee meent tevens dat de Georgische regering moet blijven zoeken naar een vreedzame regeling van de conflicten in Abkhazië en Zuid-Ossetië.

De Assemblee beslist om de situatie in Georgië te blijven volgen tot de hervormingen die momenteel aan de gang zijn tastbare resultaten hebben gegeven.

### **Toespraak van de h. Michail Saakasjvili, President van Georgië**

In zijn toespraak verklaarde de President van Georgië dat zijn regering zich verbonden heeft tot “de opbouw van een stabiele en gezonde Staat, die niet steunt op persoonlijkheden, maar wel op stevige democratische instellingen”. Hij heeft onderstreept dat de recente presidentiële verkiezing de eerste was die berustte op een “echte mededinging”, waarbij hij tevens toegaf dat het verkiezingsproces voor verbetering vatbaar is. Hij verklaarde dat er vandaag de dag nog systematische schendingen van de mensenrechten plaatsvonden in Abkhazië en Zuid-Ossetië, en dat de oplossingen die Georgië aanbracht voor de problemen in die regio’s de integriteit van de Staat verzekerden, alsook de lokale autonomie en de bescherming van de fundamentele vrijheden.

In zijn vraag aan de President heeft *senator Luc Van den Brande* doen opmerken dat de verwachtingen ten opzichte van Georgië hoog liggen, maar dat er ook vele twijfels zijn. Voor hem is de uitwerking van een nieuwe democratie en een nieuw wettelijk kader van essentieel belang. Hij verklaarde dat hij veel vragen had bij de scheiding van de machten, de onafhankelijkheid van het rechtssysteem en de vrijheid van de media. Hij onderstreepte dat het op het terrein is dat zal geoordeeld worden of de Georgische regering van plan is om een ondemocratisch systeem in te ruilen voor een echte open democratie.

In zijn antwoord heeft de President onderstreept dat Georgië een levende democratie is, maar dat zij niet perfect is, zoals trouwens alle democratieën.

Volgens hem is de ergste mislukking van zijn eerste presidentschap ongetwijfeld het feit dat hij er niet in geslaagd is om de voorwaarden te creëren voor het ontstaan van een echte oppositie, waarvan de verwerving van de macht geen problemen zou veroorzaken voor het land.

Hij heeft gedrukt op het feit dat Georgië wel degelijk een democratisch land is: de vrijheid van uitdrukking bestaat, de pers is pluralistisch, er zijn tijdens de verkiezingsperiode een dertigtal televisie-uitzendingen per week geweest en het debat was zeer democratisch. Volgens hem heeft Georgië blijk gegeven van zijn verknochtheid aan de democratie.

De President heeft daarna de hervormingen overlopen inzake het rechtssysteem en de politie, met als besluit dat die hervormingen veel tijd vergen, vermits het een lang proces is.

\* Georgië is lid geworden van de Raad van Europa op 29 juni 1995 en staat sinds haar toetreding onder de opvolgingsprocedure van de Parlementaire Assemblee.

### **Ontwerp van aanvullend protocol bij het Verdrag inzake de Mensenrechten en de Biogeneeskunde betreffende genetische proeven voor medische doeleinden (Advies 267)**

De Assemblee stelt vast dat het aanvullend protocol bij het Verdrag inzake de Mensenrechten en de Biogeneeskunde betreffende genetische proeven voor medische doeleinden reeds het vierde is in een serie aanvullende protocollen van dat instrument. De vorige protocollen handelden over het verbod op het klonen van menselijke wezens (1997), de transplantatie van organen en van weefsels van menselijke oorsprong (2001) en het biomedisch onderzoek (2004). De Assemblee is tevreden met de nieuwe verrijking van het verdrag, dat reeds van kracht is in 21 Lidstaten van de Raad van Europa.

De Assemblee doet opmerken dat het aanvullend protocol betreffende genetische tests voor medische doeleinden zich laat inspireren door principes uit het Verdrag van de Mensenrechten en de Biogeneeskunde, om zo de rechten van de patiënten te beschermen in het – nieuwe – domein van de medische genetische proeven. Het bepaalt dat de regeringen erop moeten letten dat de proeven op een correcte manier worden uitgevoerd, dat zij onder medisch toezicht en uitsluitend voor geneeskundige redenen gebeuren, dat zij vergezeld gaan van adviezen en dat zij onderworpen zijn aan de wetten inzake de bescherming van gegevens.

De Assemblee houdt eraan op te merken dat het slechts het eerste is van een reeks protocollen inzake genetische tests, en dat zij van nabij de ontwikkelingen van het debat zal volgen.

De Assemblee is in het algemeen tevreden over het ontwerpprotocol, maar doet toch de aanbeveling aan het Ministercomité om een aantal kleinere amendementen in overweging te nemen alvorens het voor ondertekening open te stellen.

### **Grensoverschrijdende samenwerking (Aanbeveling 1829)**

De grensoverschrijdende samenwerking – de toestemming van steden en regio's om samen te werken inzake gemeenschappelijke grensoverschrijdende projecten – is voor de Assemblee een essentieel aspect van de acties van de Raad van Europa om het wederzijds begrip tussen Staten en bevolkingen te bevorderen, door de versteviging van het partnership en van de dialoog tussen de politieke actoren en het middenveld. De Assemblee onderstreept dat die samenwerking onontbeerlijk is voor de democratische stabiliteit in Europa en dat die een centrale rol blijft spelen voor de bevordering van de waarden waarop de Raad van Europa rust.

De Assemblee stelt vast dat de integratie van Europa tot grotere behoeften inzake grensoverschrijdende samenwerking heeft geleid. Het betreft enerzijds het beheer van de geleidelijke vervaging van de intra-Europese grenzen en, anderzijds, het beheer van de nieuwe buitengrenzen van de EU.

De Assemblee meent dat de ontwikkeling van de samenwerking over de grenzen heen samengaat met de versterking van het decentralisatieproces, dat de uitdrukking is van het subsidiariteitsbeginsel, en dat het niet verwezenlijkt kan worden zonder een openbaar/privé-partnership tussen alle politieke en socio-economische actoren, en het middenveld.

Om alle politieke wilsuitingen op het terrein te kunnen concretiseren, is zij van mening dat alle betrokken politieke actoren (Raad van Europa, de EU, de regeringen, de territoriale gemeenschappen) de ontplooiing moeten steunen van vernieuwende vormen van grensoverschrijdende samenwerking, door de ontwikkeling van adequate juridische en financiële instrumenten. Zij doet aanbevelingen in die zin aan het Ministercomité, de EU en de territoriale grensoverheden.

In zijn tussenkomst heeft *volksvertegenwoordiger Daniel Ducarme* onmiddellijk doen opmerken dat het een kernachtig verslag betreft: elkeen die er kennis van neemt kan zich rekenschap geven van de inhoud die men kan geven aan het begrip grensoverschrijdende samenwerking.

De spreker heeft een punt aangeraakt dat niet rechtstreeks behandeld wordt in het verslag, namelijk het politiek kader, alsook de fiscale en administratieve aspecten. Hij verklaarde dat die problematiek niet enkel moet benaderd worden in functie van de institutionele problemen van publiekrecht, maar ook in functie van het privaatrecht, van het personenrecht. Volgens hem zijn er twee groepen personen bij betrokken: de personen die regelmatig de grenzen oversteken, en de personen gevestigd in een ander land dan hun land van herkomst. Hij zei ervan overtuigd te zijn dat de negatieve effecten van grenzen werkelijk kunnen weggewerkt worden indien op politiek vlak de voorwaarden worden geschept voor een volwaardig en gedeeld burgerschap, om zo de toegang te regelen tot werkgelegenheid, sociale zekerheid, gezondheid, onderwijs, openbare administraties, ... Bij het analyseren van de Europese wetgeving en de bilaterale verdragen, is het duidelijk dat er een nieuw begrip zijn intrede moet maken, namelijk multilaterale verdragen over kwesties die de burgers aanbelangen.

Hij heeft er de nadruk op gelegd dat de Raad van Europa zich in dit dossier zeer nuttig kan maken, door zich te bekommeren over de menselijke dimensie van de problematiek, daar waar de EU de dossiers benadert van uit een (macro-)economische en sociale dimensie.

### **Videobewaking van openbare ruimten (Resolutie 1604 en aanbeveling 1830)**

De Assemblee stelt vast dat videobewaking een meer en meer voorkomend fenomeen is in openbare ruimten. De snelle ontwikkeling van technologieën en de stijging van het onveiligheidsgevoel bij de bevolking hebben ertoe bijgedragen dat de videobewaking geleidelijk aan aanvaard wordt als preventie- en detectiemiddel van criminaliteit.

De Assemblee is tevreden met het steeds efficiënter gebruik van nieuwe technologieën om de openbare orde en veiligheid in Europa te verzekeren. Zij blijft evenwel verontrust door het feit dat de videobewaking een inbreuk kan betekenen op de mensenrechten, zoals bijvoorbeeld de bescherming van het privé-leven en van de persoonsgegevens.

De Assemblee meent dat de Lidstaten juridische, proceduriële en technische waarborgen moeten uitwerken om ervoor te zorgen dat het beroep op videobewaking conform verloopt met de bepalingen van het Europees Verdrag voor de Mensenrechten.

De Assemblee is bezorgd over het feit dat de nationale wetten ter zake nog lang niet gelijklopend zijn. Zij nodigt de Lidstaten uit om de richtlijnen toe te passen inzake de gegevenswerving en -behandeling door middel van videobewaking, die in 2003 door de Raad van Europa werden uitgewerkt. Zij nodigt hen tevens uit een gemeenschappelijke signalisatie aan te nemen dat wijst op de aanwezigheid van bewakingscamera's, alsook de thematiek van nabij te blijven volgen, in het licht van de ontwikkeling van de technologieën, meer bepaald door de organisatie van een grote conferentie over het onderwerp.

Zij spoort de Europese Commissie voor de Democratie door het Recht (de "Commissie van Venetië») ook aan om zich te buigen over die kwestie om zo principes te formuleren die het openbaar belang verzoenen met de eerbiediging van de mensenrechten en de individuele vrijheden die eigen zijn aan elke democratische samenleving.

\* \* \* \* \*

Tijdens de zitting hebben volgende persoonlijkheden de Assemblee toegesproken:

- **De h. Robert Fico, Eerste Minister van Slowakije**
- **De h. Frans Timmermans, Minister voor Europese Zaken van Nederland**
- **De h. Ferenc Gyurcsány, Eerste Minister van Hongarije**
- **De h. Ján Kubiš, Minister van Buitenlandse Zaken van Slowakije, Voorzitter van het Ministercomité**
- **De h. Bamir Topi, President van Albanië**
- **De h. Abdelaziz Ziari, Voorzitter van de *Assemblée populaire nationale* van Algerije**
- **De h. Michel Platini, Voorzitter van de Europese Unie van voetbalverenigingen (UEFA)**
- **De h. Michail Saakasjvili, President van Georgië**